

Obstala sva pred sreskim poglavarstvom. Počakal sem pri avtomobilu v službi paznika, prijatelj je pa skočil v uradne prostore. Čakal sem nekaj časa pri vozilu in motril mimo idoče. Pri oknu glavarstva sem opazil meni neznane obraze in roke, ki so kazale v smeri proti meni.

Kar se postavi pred mene lepo oblečen gospod in se mi predstavi v dostojanstvu namestnika srezkega poglavarja. Globoko uljudno me povabi v uradne prostore z opazko, da bo čuval avto sluga. Pred gospodom namestnikom sem moral stopati in me je koj oplazila slutnja: Januš, bratje Hrvati so te spoznali, da si na pobegu pred mariborsko policijo in te bodo povabili na hrvatsko kašo! — V najlepšo sobo me je peljal gospod. Povabljen sem bil sesti v mehki naslonjač. Vhod v uradne prostore se je vršil med pokloni in glasnimi izrazi popolne in najpokornejše udanosti g. namestnika. Ko sem se guncal v naslonjaču ter razmišljal, kaj da bode pravzaprav z menoj, je vstopil moj prijatelj in mi pošepnil:

»Ulogo dr. Koroščevega osebnega tajnika moraš igrati, da bom dobil potni list!«

Tako torej! Prijatelja pozna ter čisla celi Varaždin in ni čuda, da so mu verjeli, da je dr. Korošček osebni tajnik pri njem na dopustu.

Priromale so na mizo najboljše cigarete. Gospod namestnik mi je pred stavil uradništvo in povpraševal po mojih željah. Izrazil sem samo eno prošnjo: potni list za prijatelja. Moja želja je bila povelje. Prijatelj je prejel potni list v neuradnih urah in to z neprisiljeno, udano postrežljivostjo.

Uradništvo se je vedlo spoštljivo, hvalilo dr. Korošča kot vladnega predsednika in notranjega ministra, ter se priporočalo moji milosti in naklonjenosti.

Da ste me videli, kako sem predsedal urno iz ubogega aretiranca v namišljeno dostojanstvo dr. Koroščevega osebnega tajnika.

Bil sem prijazen, a to seve bolj od zgoraj navzdol in izražal radost, ker so tudi bratje Hrvati zadovoljni z miroljubno ter pomirjevalno slovensko politiko.

Prijatelj je že držal v rokah potni list. Postrežljivi ter uslužni gospod namestnik je hotel izvabiti tudi iz mene kake morebitne želje, vendar mi ni padlo nič kaj pametnega v glavo.

Po površnem ogledu najvažnejših uradnih prostorov nas je spremila gospoda k avtomobilu, katerega je čuval srezki sluga. Gospod namestnik mi je odprl vratca na vozu, mi pomagal na sedež, me odel in z živio-klici na dr. Koroščevo pomirjevalno politiko sem se poslovil od gospodov v moči tajnika vrhovnega vladnega predstojnika.

Prijatelj je bil vesel, da je tako urno opravil zadevo s potnim listom in mi zatrjeval, da mu Hrvati nikakor ne bodo zamerili, akoravno bi zvedeli, da jih je speljal na led ter na ko-

lena v strogo neuradnem času v soboto popoldne.

Uslužno ter postrežljivo vedenje hrvatskega uradništva mi je bilo dokaz: notranjost in srce Hrvata sta čisto drugačna, kakor ju poriva v javnost opozicijsko časopisje!

Januš Golec:

Domače „zdravilo“.

Za mojega bivanja po raznih bolnicah so mi pretipali ter preiskali kot ranjencu bogzna kolikokrat gg. zdravniki celo telo. Pri teh temeljnih pregledih so odkrili na moji glavi nad čelom precej prostorno liso, kjer bi morali rasti lasje. Prisiliti so me hoteli k priznanju, da je pleša posledica udarca velikega kosa granate. Lahko bi jih bil nafarbal, pa ni bilo treba, ker sem bil itak posut od mnogobrojnih drugih ran, ki so bile sveže. Pomanjkanje las sem tolmačil radovednim gospodom z bridkim doživljajem iz otroških let, katerega hočem zaupati tokrat naročnikom in čitateljem »Slov. Gospodarja«:

Nisem še trgal hlač po klopek osnovne šole. Moj oče je trgoval z živino in prišel po trgovskih opravkih v večja mesta. Iz Zagreba mi je prinesel puškico na pero ter klinec, ki mi je bila v nepopisno veselje.

Domače ženske so imele perilo. — Dekla Reza je bila zaposlena v kuhinji s prelivanjem vrelega luga iz kotla v banjo z umazanim perilom.

V zabavo mi je bilo, da sem spuščal iz puškice v Rezo klince. Žensče me je svarilo, naj opustim to igralkanje, ker je nevarno in nima časa, da bi me odganjala. Nisem se zmenil za žuganja in ponovno ustrelil v dekle. Okarala me je resno, smukniti pa sem le hotel mimo nje po izstreljeni klince. Nesla je baš polni žeh-tar vrelega luga, ko sem butnil v njo in se mi je vlila polna posoda usode-polne tekočine po glavi. Na srečo sem imel pokrito glavo s pisano volneno kapico, a vreli lug je prodril skozi pokrivalo in me opekel neusmiljeno.

Kriknil sem vsled bolesti na ves glas. Reza me je zgrabila, me stisnila med noge, mi potegnila z glave kapico in me začela brisati s predpasnikom. Kjer me je obrisala, mi je potegnila iz trenutno prekuhanne glave kožo z lasmi do gole kosti. Drl sem se kot bi me devala iz kože. Vpitje so čuli rajna stara mati in pribrzeli na pomoč. Iztrgali so me nedolžni dekli in me odnesli kričečega v hišo na postelj.

Bilo je zbranih več žensk in med drugimi tudi domača zdravnica Globočka Jera. Vekal sem v neznosnih opeklinah; ženske so se posvetovale mirno, kako in kaj naj ukrenejo v nevarnem položaju. Na Jerin nasvet so morali stara mati po koruzno moko, s katero mi je posula zdravnica opeklino. Bolečine niso prenehale niti za trenutek. Reva sem še samo le stokal, ker sem se že bil davno izkričal. Treslo me je od bolečin po celem telesu; ženice so začele drugi zdravstveni posvet.

Stara majka so me zgrabili iz postelje, Jera tik za njimi in hajdi z menoj v živinski hlev. Babica so me držali v naročju, zdravnica je stikala krog krav in izražala glasno nevoljo, ker ni mogla najti trenutno nič — svežega!

Staro kravo Mulo je spehala pokoncu in čakala nestrpnost, če bo padlo iz nje kaj čisto — »friškega«!

In res. Starka se me je usmilila. Kakor hitro je začelo padati iz nje, že mi je pritisnila Jera gorki kravjek na glavo in osobito še na do bele kosti oguljeno mesto. Ženski sta mi obvezali glavo kar v hlevu in me odnesli nazaj v hišo na posteljo.

Po dolgem vzdihovanju sem zaspa, a ne vsled pojenja bolečin, ampak radi utrujenosti po prestanem strahu in kričanju.

Zdravilno moč svežega kravjeka sem okušal dober teden, dokler mi ni privrel gnoj izpod debelega obliža.

Nevarno gnojenje je preplašilo — staro mater, Jera ni znala nobenega uspešnejšega zdravila zoper opekli-

Zdrav ostati -- boleznim uiti!



Ako si prezebljen ali prehlajen, ako imaš hladne noge, trpiš radi glavobola, migrene, ako te mučijo revmatične bolečine, ako so ti oslabele žile in mišice, če si duševno ali telesno onemogel, če alabo spiš, ako te boljše zobje, trganje v sklepih, bolečine na obrazu in celem telesu, če si preveč občutljiv za hladni zrak in se drugače pojavijo pri tebi znaki slabosti in nezadostnega obtoka krvi, potem je to dokaz, da nisi v svojih zdravih dneh sploh nič napravil, da se obvaruješ tega zla. Delaj ono, kar so že naši dedje in pradedje z vedno enako dobrim uspehom izkušali. Rabi znostraj in zunaj preizkušeni pravi Fellerjev prijetno dišeči »Elsalluid«. V apotekah in sorodnih trgovinah stane poizkusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din, velika specialna steklenica 26 Din. Po pošti vsaj en zaboj, kateri vsebuje 9 poizkusnih, 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici za 62 Din. Dva taka zaboja staneta samo 102 Din, a poštnino in zavojnino vred. Naročila je treba točno nasloviti na



EUGEN V. FELLER, LEKARNAR, STUBICA DONJA, ELZA TRG 341, Hrvatska. Ako pa rabiš dobro sredstvo za želodec, naroči obenem Fellerjevo blago delujoče Elsa-kroglice, 6 škatelj za 12 Din.

ne kot sveži kravjek. Po tretjem ženskem zdravstvenem posvetu je moral mlinar napreči v nedeljo dopoldne. Stara mati so me lepo oblekli, glave prav nič preobvezali in z menoj v Podčetrtku k zdravniku.

Čakala sva dolgo v čakalnici, ker je bilo pred nama precej Hrvatov. — Vsak od čakajočih se je zanimal za mojo na debelo ovito glavo. Babica so razkladali na dolgo nezgodo, prav skrbno so zamolčali skozi en dober teden rabljeno domače zdravilno sredstvo.

Konečno sva prišla tudi midva na vrsto in vstopila. Zdravnik — star in zadrezast gospod — je poslušal zgodbo z opeklino in mi odmotaval počasi ovito glavo. Ko je prišel do črne plasti na debelo naloženega kravjeka, je spustil omote, skočil pokoncu in zakričal nad plaho gledujočo babico:

»Babnica nesrečna, kaj si napravila z otrokom!«

Iz zdravnikovih ust so privrele najmočnejše psovke in to v tako grmeči jezi, da so se umaknili stara majka v čakalnico.

Gospod, ki je še neprestano robančil, je nosil na kup svitlo orodje; jaz sem se cmerigal ter tresel v nepopisnem strahu.

Ko je bilo vse pripravljeno ter zloženo na beli mizi, je sedel zdravnik na stolec in me stisnil trdo med kolena. Nekaj mi je vtil na glavo, nato pa začel s svetlim klinom strugati po moji ubogi glavi, da sem kričal iz polnega grla. Krik zdravnika ni gnil, ni me zmerjal, le strgal je zasušeni kravjek z glave v neposnih bolečinah. Omedleval sem, a kaj za to! Na mizo me je položil, tamkaj je dokončal struganje in sem se prebudil z obvezano glavo, po kateri me je dobrodejno hladilo in ne več peklo liki žerjavica. Z mize me je vzel v naročje in me nesel ven v čakalnico k babici. Dolgo — dolgo se je zadiral nad majko, predno me je predal v njih naročje in jim zabičal pri nebu ter peklju, da me morajo pripeljati v prevezo čez tri dni.

Zdravnikov nauk je bil tako v srce segajoč, da niso upali drugič z menoj v Podčetrtku stara mati, ampak so me spremili lastna mati.

Pri prevezovanju je bil zdravnik ljubeznjivejši in zatrjeval materi, da mi bodo pognali pregnani lasje povsod, le tamkaj nad čelom ne, kjer mi je odnesla Reza s predpasnikom lase s kožo do bele kosti.

Bogznaj kolikokrat sem še moral k zdravniku, predno me je prepustil domači oskrbi. Lasje so mi zrasli in še danes kažem svetu samo eno brezlaso liso kot dosmrtni spomin na uporabo »domačega zdravila.«

Dobrih 35 let je minulo, odkar sem okušal pogubonosno zdravilno moč kravjeka. Letošnjo jesen sem se mudil na trgatvi v Haložah. Šel sem mimo viničarije, kjer so pravkar zaparjali prazne sode z neko vrelo tekočino. Fantek kakih 11 let je nesel pis-

ker vrelega zaparnika iz kuhinje proti kleti. Spodtaknil se je, ker je bilo močno navzdol, padel in se obilil precej po glavi. Ženske so ga pobrale in urno z njim v hlev. Takoj pa sem uganil, da čaka reveža ista žalostna usoda, kakor mene pred 35 leti. Stopil sem za domačimi zdravnicami in jih odvrnil od brezglavega početja s povestjo ter vidnim znakom iz lastne izkušnje. So si dale dopovedati, ker sem jim svetoval druga blagodejna zdravilna sredstva zoper opeklino. Prepričan sem bil, da sem otel otroka pred črnim — kravjim domačim zdravilom ter odšel.

Ko me je dovedel slučaj po nekaj dneh mimo iste viničarije, je že sedel oni fantek na pragu z omotano glavo in izpod obveze mu je lukal — pristni kravjek! Vse je izginilo razen dečka iz viničarije po mojem prihodu. Kaj sem hotel? Bo pač tudi ta revež nosil najbrž celo življenje posledice kravjega domačega zdravila, ki straši po naših krajih že sam Bog ve-di od kedaj!



DOPISI

Libeliče. Menda zato, ker Avstrijci svoj 10. oktober vsako leto tako slovesno obhajajo, se je tukaj slavila desetletnica na način, kateri bi gotovo čast delal vsakemu mestecu. Streljanje na predvečer in drugi dan, kresovi, rakete, razsvetljenje in okrašenje oken, patje in zastave so proslavile ta dogodek. 1. decembra polna cerkev ljudi! Trbonska godba je oživila staro in pa mlado! Tako je obhajalo vse prebivalstvo tik ob meji desetletnico!

Libeliče. V dušni zmedenosti se je obesil dne 28. novembra 18letni fant Franc Ošlovnik. Ljudem se smili ubogi, bolani oče!

Sv. Marjeta ob Pesnici. V pondeljek, dne

Objava. Podpisana vdova po Jak. Schnabl v Mariboru, Pobreška cesta 6a, pozivam vse one, ki so imeli predmete (ure, verižice, prstane itd.) pri pokojnem v popravilu, da rešijo iste tekem 14 dni. Po preteku tega časa odklanjam vsako obveznost povračila. Alojzija Schnabl. 1468

Cenoje kot pri vsaki razprodaji kupite raznovrstno manufakturno blago, kakor moške in ženske štofe, svilene rute, barhente, kambrike, hlače, belo in pisano platno, moške izgotovljene površnike, moške obleke, moško in žensko perilo, odeje in koce ter vse drugo blago, zaradi preureditve trgovine pri F. Starčič v Mariboru, Vetrinjska ulica 15. 1468

Lisiče, kunine, dihurjeve, veveriče in druge zimске kože od divjačine kupuje po najvišjih cenah I. Ratej, Sl. Bistrica 1465

200 Din stanejo pletens obleke iz fine volne v pletarni Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica št. 17. 1217

Šafex, ki je dovršil vinorejsko in sadjarsko šolo z dobrim uspehom ter obvlada nemščino ustmeno in pismeno, z energičnim nastopom, se išče za večji vinograd pri Ljutomeru. Oferte, opramljene s prepisi spričeval dosedanje prakse in po možnosti slike ter plačilne zahteve, se naj pošlje na upravo lista pod »Weingut 278«. 1476

Trgovski vajenec z dobro šolsko izobrazbo, krepak fant, ki ima veselje do trgovine, se sprejme pri F. Starčič, Maribor, Vetrinjska 15. Hrana in stanov. v hiši. 1469

Mesarski učencec z primerno izobrazbo, od poštenih staršev, se takoj sprejme. Ponudbe na: Jos. Krisper, mesarija in gostilna, Marija Snežna v Slov. gor. 1461

Dekle s 14 leti se sprejme za svojo: Anton Veis, Ščavnica, Sv. Benedikt v Slov. g. 1455

26. novembra, je bila temeljito in pravokusno prenovljena, ob enem povečana hiša znane družine Grabušnikove v Huperčah blagoslovljena in po slovesni posveitvi izročena v varstvo presv. Srca. Udeleženci so darovali za novo bogoslovnico 410 Din.

Sv. Jernej pri Ločah. Tudi letos nas je obiskal sv. Miklavž — ki je nastopil v nedeljo, dne 2. t. m. na našem šolskem odru. Pričakovala ga je mladina in številno šoli naklonjeno občinstvo. Glede darov je pomagal Miklavžu iz zadrege gospod Bruderman. Za blagodušni čin izreka šolsko upraviteljstvo v imenu obdarovanih najsrčneje zahvaloi

Sv. Miklavž pri Ormožu. Desetletnica osvobojenja se je proslavila precej slovesno. Na predvečer je bilo veliko šolsko poslo-pje razsvetljeno, kar je nudilo lepo sliko. Zahvalni službi božji je prisostvovala šolska mladina, društva, med temi gasilno društvo v paradi, in mnogo drugega naroda. Po maši je priredilo šolsko vodstvo učenci slavnostno akademijo. Malčki so pod vodstvom učiteljice gospe Trstenjakove dobro rešili svojo nalogo. Akademija je bila precej dobro obiskana. Proslava ostane najbolj v spominu gotovo šolskim otrokom, ki so dobili ob tej priliki po eno veliko žemljo. — Letošnji praznik sv. Miklavža bo za župnije velik dogodek. Sprejela bo namreč svojega rojaka g. dr. Ivana Tomaziča prviš kot škofa. Za sprejem se vneto pripravlja. Kakor se doznava, bo presv. pomožni škof ob tej priliki obhajal 30letnico nove maše.

Solčava. Znamenito »Potočko zijavko« kjer se nahajajo prazgodovinski predmeti, kosti medveda in orodje ter sledovi pračloveka, je kupilo po prof. Cestniku in prof. Brodarju Celjsko Muzejsko društvo. — Za praznik Brezmadežne imamo štiridnevne duhovne vaje, ki jih bo vodil gospod P. Vladimir Bobek. Povdarjamo ne zaradi občinskih volitev, ki bodo dne 9. t. m., kajti vsak Solčan ve, da volji eno listo, pri kateri je zraven duhovnik. In to je prva lista. Vrzite torej kroglice v prvo skrinjico!

Dramlje. Vrli mladenič Franc Oset iz Tehar si je izvolil kot nevesto ljubko Elizabeta Lavbič iz Dramelj ter jo dne 18. novembra poročil. Bog daj, da bi bilo srečno!

Ciglarski mojster za zidno opeko se sprejme. Oglasiti se pri Jožefu Santel, Senarska, pošta Sv. Trojica v Slov. gor. 1462

Kder želi kupiti ali prodati: veleposestvo, posestvo, hišo, vilo, tovarno itd., naj se obrne na Realitetno pisarno Celje, Aleksandrova ulica 4. 1464

Proda se lepo posestvo, pol ure od Maribora, 5 oralov. Vpraša se v gostilni Voifceč, Krčevina pri Mariboru. 1456

Odda se gostilna na račun ali pa tudi v najem z 1. jan. 1929. Več o tem se poizve pri Posojilnici na Frankolovem v Društvenem domu. 1481

Posestvo 12 oralov z zidano hišo in gospodarskim poslopjem, jako velik sadovnjak, travniki, njive itd., vse doma okrog hiše, v najboljšem stanu, se takoj prostovoljno proda. Vpraša se: Anton Branda, posestnik, Središče ob Dravi. 1463

ZAHVALA.

Podpisana sem utrpela občutno požarno škodo na velikem svojem gospodarskem posloplju v Slov. Bistrici. Zavarovalna družba »Jugoslavija« mi je odškodnino najkulantneje odmerila, za kar se ji najlepše zahvaljujem ter jo vsakomur toplo priporočam. 1478

Slov. Bistrica dne 4. decembra 1928.

Rosa Weisag.

Podpisani naznanjam župnim uradom in društvom, da sem opustil svojo izdelovalnico štambilj v Dravski ulici ter pristopil k tverdki Sekhč, Maribor, Aleksandrova c. 45. — Priporočam se za nadaljna naročila Z odličnim spoštovanjem: Alojz Jan. 1489